

Szövetségben a pillanat ellen Az időgazdálkodás és a karrier

KUTATÓTANÁROK, ISKOLAI SEGÍTŐ SZAKEMBEREK

Dr. Barabás Andrea

Dorogi Alexandra

Gál Enikő

Dr. Godó Katalin

Hauserné Csonka Éva

Markovics Katalin

Polgáriné Szilágyi Edit

Rusznák Anett

Szabó Gabriella

Sütő Éva

Dr. Szász Márta-Magdolna

Tempfli Csilla

Vona Nándor Imre

Dr. Zoller Katalin

MTA-DE
Jövőtudatosság
Fejlesztése

A KUTATÁS VEZETŐI

MTA-DE
Jövőtudatosság Fejlesztése
Kutatócsoport

Dr. habil Kovács-Nagy Klára
Nemzetközi összehasonlító modul vezetője,
senior kutató

Prof. Dr. Pusztai Gabriella
A kutatás vezetője

Dr. Ceglédi Tímea
Terepmunka és mérőeszközfejlesztés
modul vezetője, senior kutató

Dr. Kocsis Zsófia
Fejlesztési és implementációs modul
vezetője, senior kutató

Dr. Csók Cintia
Kutatási projektkoordinátor,
partnerkapcsolati koordinátor, senior kutató

MTA-DE
Jövőtudatosság
Fejlesztése
Kutatócsoport

„Pedagógiai Kutatást és Fejlesztést Támogató Iskola” elismerő jelvény

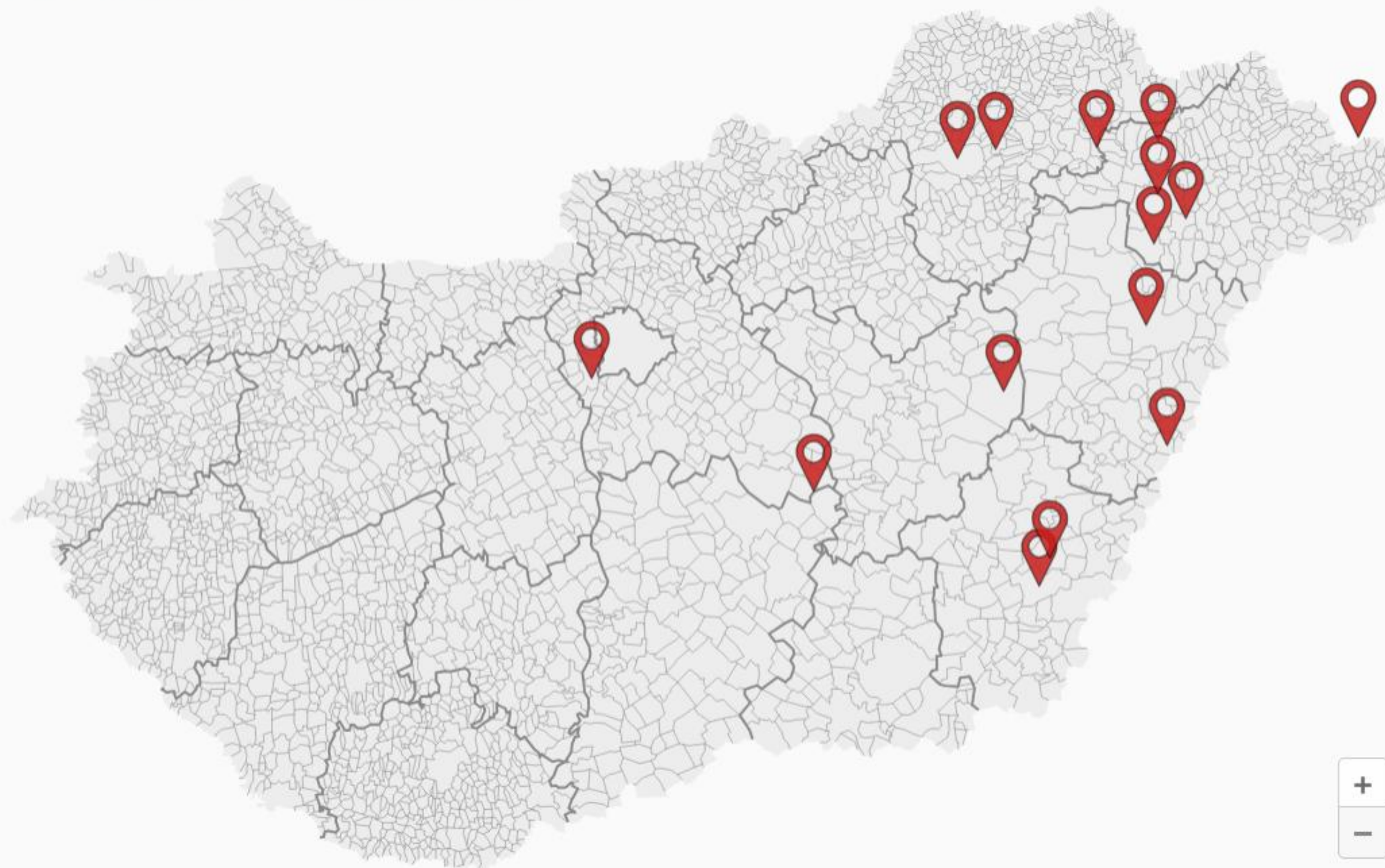
Elnyerésének feltételei:

- Nyitottság a kutatási együttműködésekre
- Pedagógiai innováció elősegítésére való készség
- Jó gyakorlatok megosztására, megismerésére való nyitottság

csok.cintia@arts.unideb.hu

Partnerintézmények

MTA-DE Közoktatás-fejlesztési Kutatási Program

KUTATÓCSOPORT TAGJAI

Berecz Réka

Gazda Dorottya

Dr. Hegedűs Gabriella

Dr. Hrabéczy Anett

Láncti Viktória

Dr. Major Enikő

Miklódi-Simon Zsófia

Dr. Morvai Laura

Dr. Nagy Éva

Dr. Novák Ildikó

Papp Hunor

Sávai-Átyn Regina

Szabó Dóra

Szalai Erzsébet

Sütő Zsuzsanna

SENIOR KUTATÓK

Dr. Baeskal Katinka
Sajátos nevelési igényű tanulók
jövôtudatossága munkacsoport vezetője

Prof. Dr. Bocsi Veronika
Elméleti és konceptuális modul vezetője

Dr. Chrappán Magdolna
Pályakezdő pedagógusok jövőkepe
munkacsoport vezetője

Dr. Dabney-Fekete Ilona
Európán kívüli összehasonlítások
munkacsoport vezetője

Dr. Demeter-Karászi Zsuzsanna
Intézményi kultúra munkacsoport vezetője

Dr. Dusa Ágnes Réka
Kutató-elemző – KINCS Kopp Mária Intézet
a Népesedésért és a Családokért

Dr. habil Fényes Hajnalka
Hatáselemzés munkacsoport vezetője

Dr. habil Kovács Karolina Eszter
Adjunktus – Debreceni Egyetem,
Bölcsészettudományi Kar, Pszichológiai Intézet

Dr. Pally Katalin
Kárpát-medencei jövőkép
munkacsoport vezetője

Dr. Markos Valéria
Kutató-elemző – KINCS Kopp Mária
Intézet a Népesedésért és a Családokért

Dr. habil Szűcs Tímea
Adjunktus – Debreceni Egyetem,
Bölcsészettudományi Kar, Nevelés- és
Művelődéstudományi Intézet

Dr. Tódor Imre
Egyetemi adjunktus – Sapientia
Erdélyi Magyar Tudományegyetem,
Tanárképző Intézet

MTA-DE
Jövôtudatosság
Fejlesztése
Kutatócsoport

GYAKORNOKOK ÉS HALLGATÓK

Bodnár Dániel

Braun Ágnes

Csajkos Balázs

Csák Zsolt

Fekete Dorottya

Horváth Lili

Kádár Lilla

Kas Dorka

Kovács Kitti

Major Tünde

**Nagy-Zsombók
Lidia**

Pelyvás Márton

Peres István Péter

Pető Vanda

**Simon Solyom
Szabolcs**

Szabó Adrienn

Vezendi Róbert

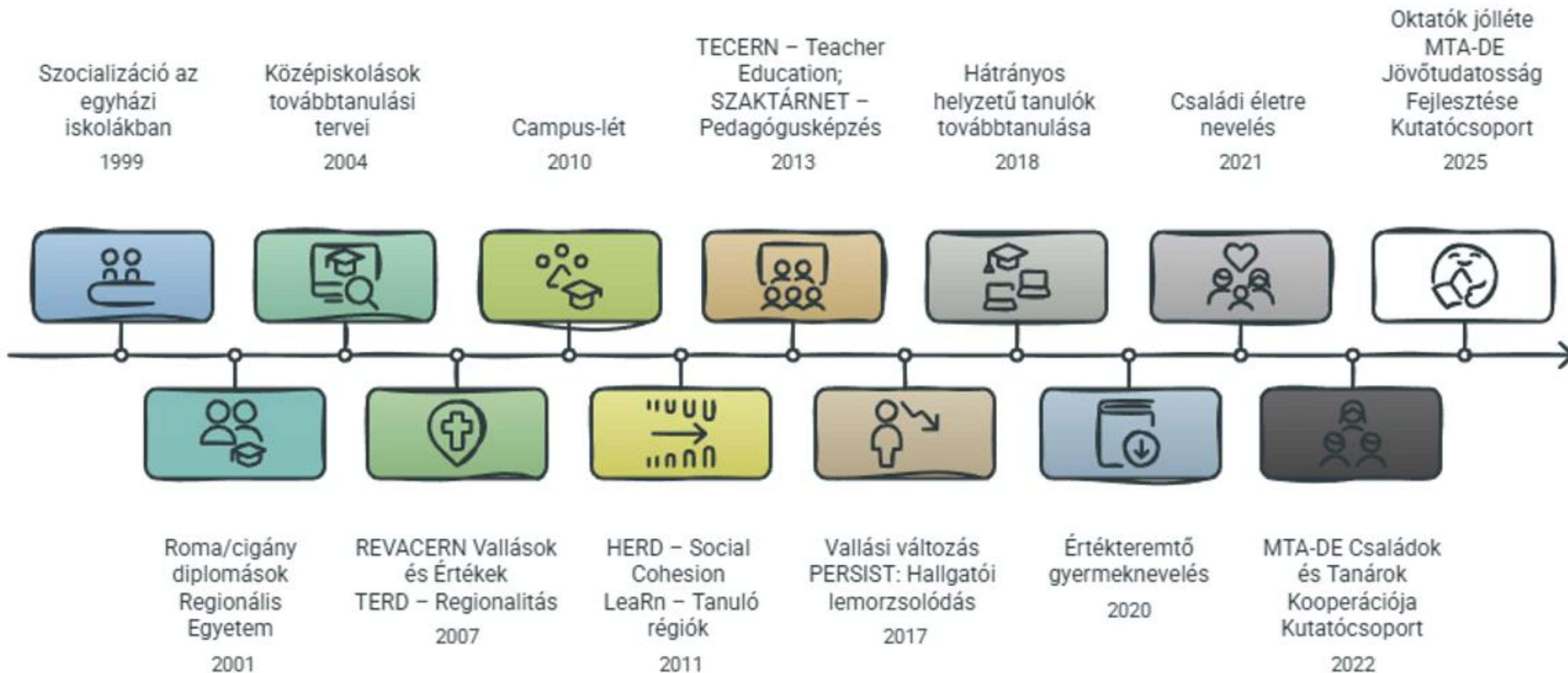

MTA-DE
Jövőtudatosság
Fejlesztése
Kutatócsoport

CHRD-HUNGARY
Oktatókutató Gyakornoki Program

Korábbi kutatások

Kutatócsoportok és tevékenységek (ADDIE-modell)

1. Elemzés (Analysis):

- Nemzetközi tudástár létrehozása **szisztematikus szakirodalomelemzés** révén
- PISA, OKM, HEPI, EVS stb. adatbázisok **másodelemzése**
- Problémafeltáró **interjúk**
 - Pedagógusok
 - szülő-diák párosok
 - külföldi hallgatók
- Közösségi média tartalmak, influenszervideók **tartalomelemzése**

2. Tervezés (Design):

- Nemzetközi és hazai tematikus **térképek** készítése
- **Mérőeszköz** fejlesztése
- Intervenció **pilot-szakasza**

3. Fejlesztés (Development):

- **Jógyakorlat** gyűjtemény szerkesztése
- **Intervenció** kidolgozása
- **Tananyagfejlesztés**

4. Implementáció (Implementation)

- Intervenció **implementációja**
- Tréningek

5. Értékelés (Evaluation)

- Intervenció **hatásmérése**
- Nemzetközi és hazai jógyakorlatok elemzése

+ Fenntartás

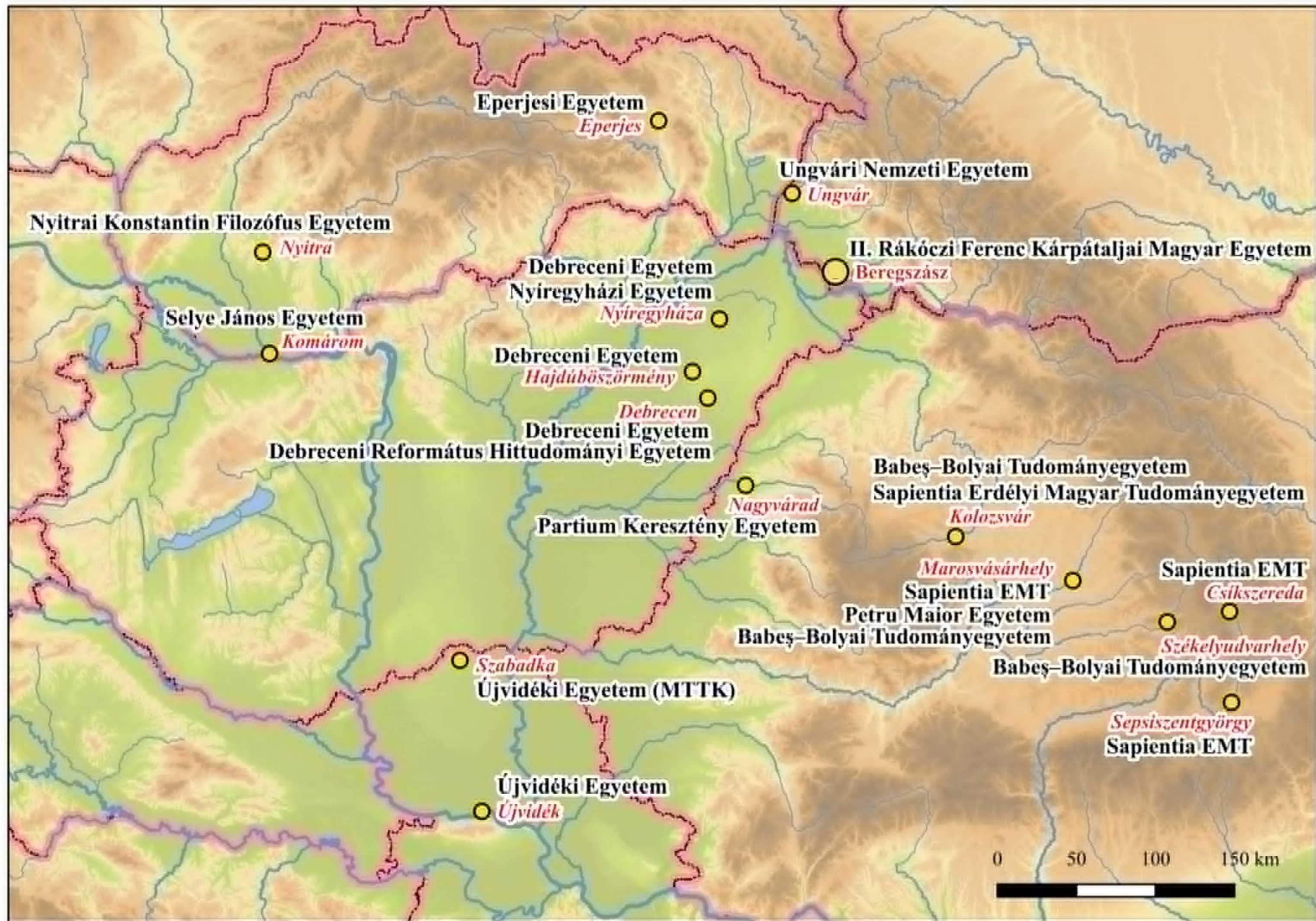
- **Pedagógusképzés, -továbbképzés**
- **Partneriskolai** hálózat
- Tudományos **utánpótlás** képzés

+ Disszemináció

- **Konferenciák**, konferencia előadások, workshop-ok
- **Publikációk**
- Kreatív **tudománynépszerűsítés**

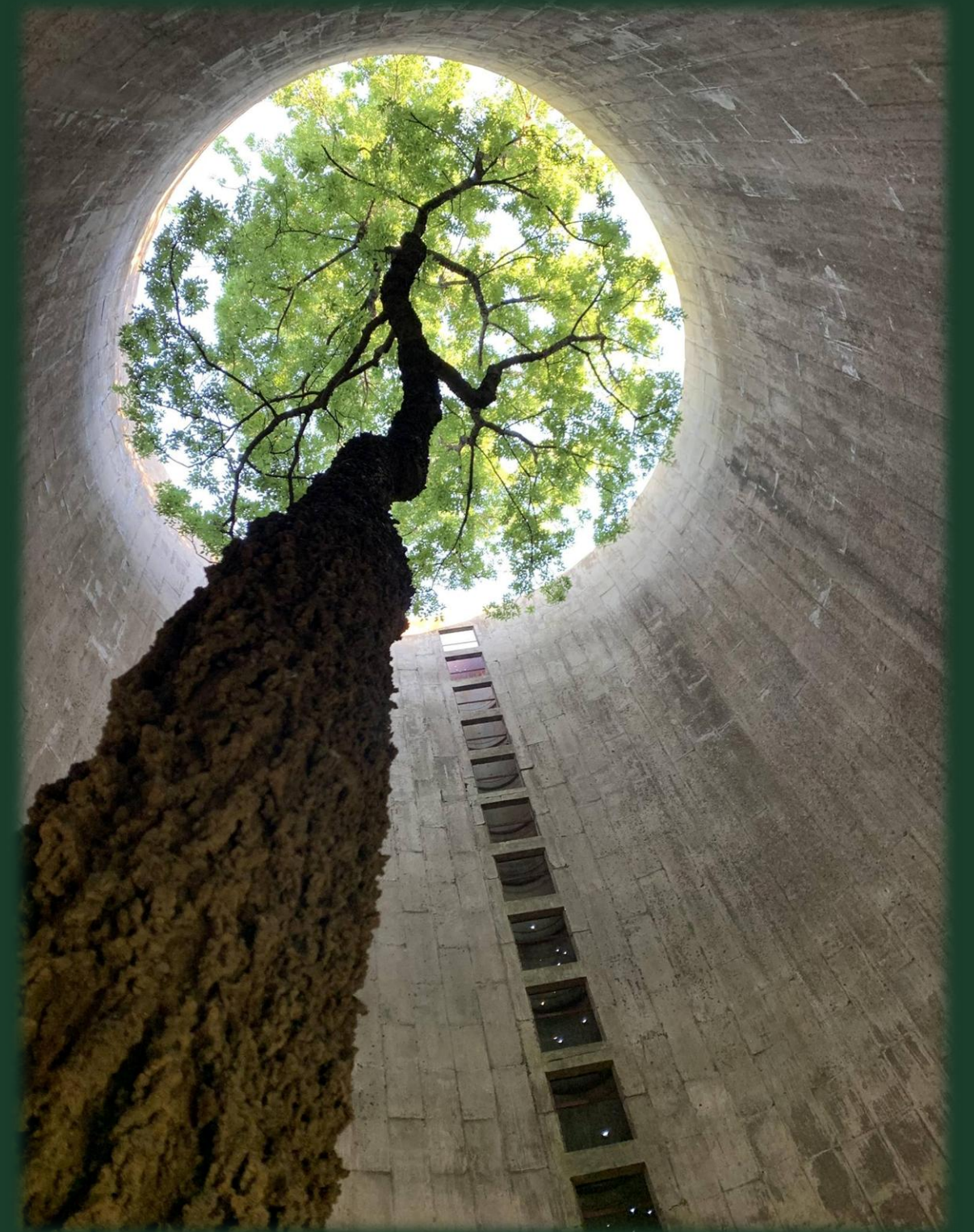
Hallgatók jövőtudatos- ságának vizsgálata (HEPI 2024, N=1336)

- Kérdőíves
adatfelvétel
- 16 intézmény
- 5 ország
- Kiemelten:
pedagógus-
képzés

A kérdés:

Hogyan mozdíthatók ki a
hátrányos helyzetű tanulók a
pillanat fogságából?

Jövőtudatosság

Fontos beavatkozási terület*

Időperspektíva

Az idővel kapcsolatos
prediszpozíciók függnak a
társadalmi hovatartozástól

Kockázatok

A jövőtudatosság támogatása →
kedvezőbb teljesítmény &
rizikómagatartások csökkenése

Célok vs. lehetőségek korlátozottsága*

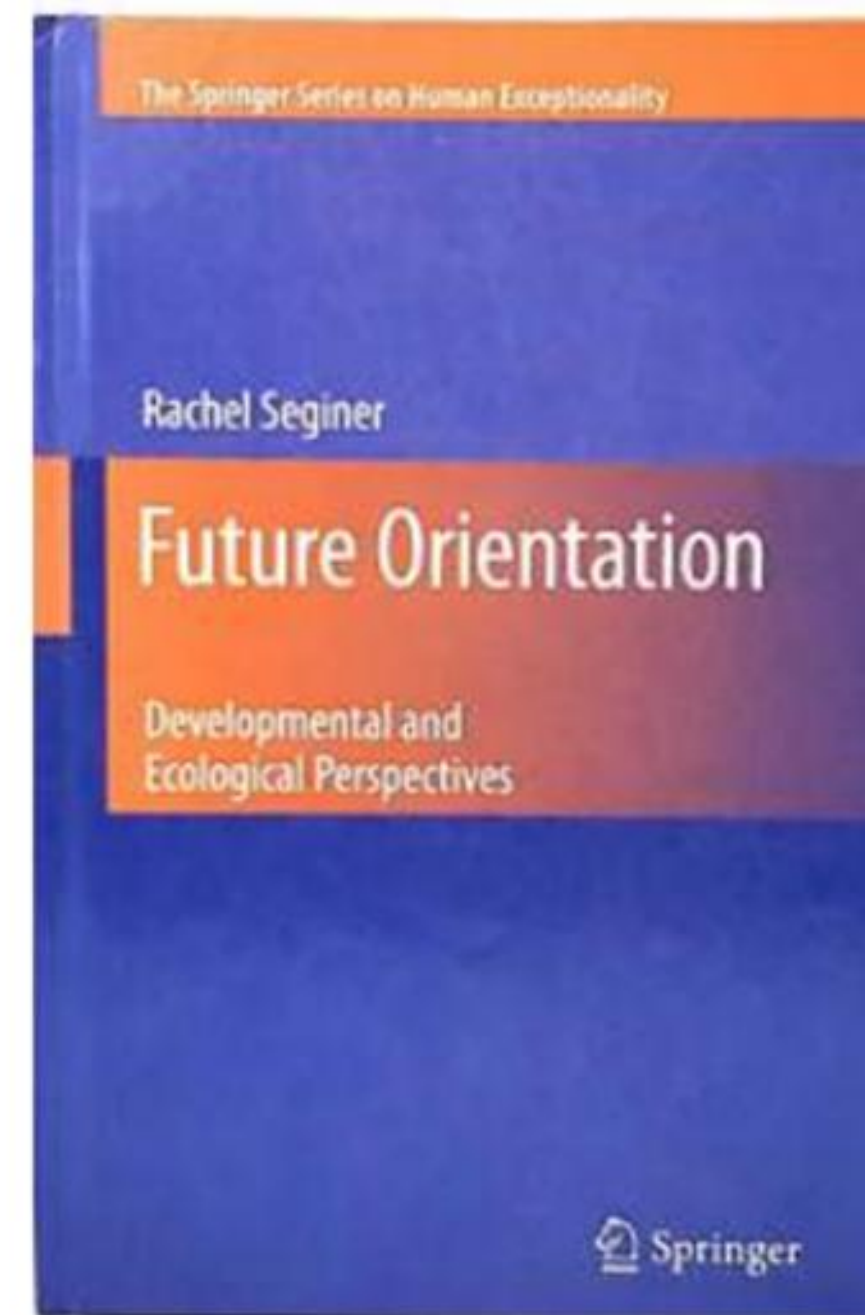
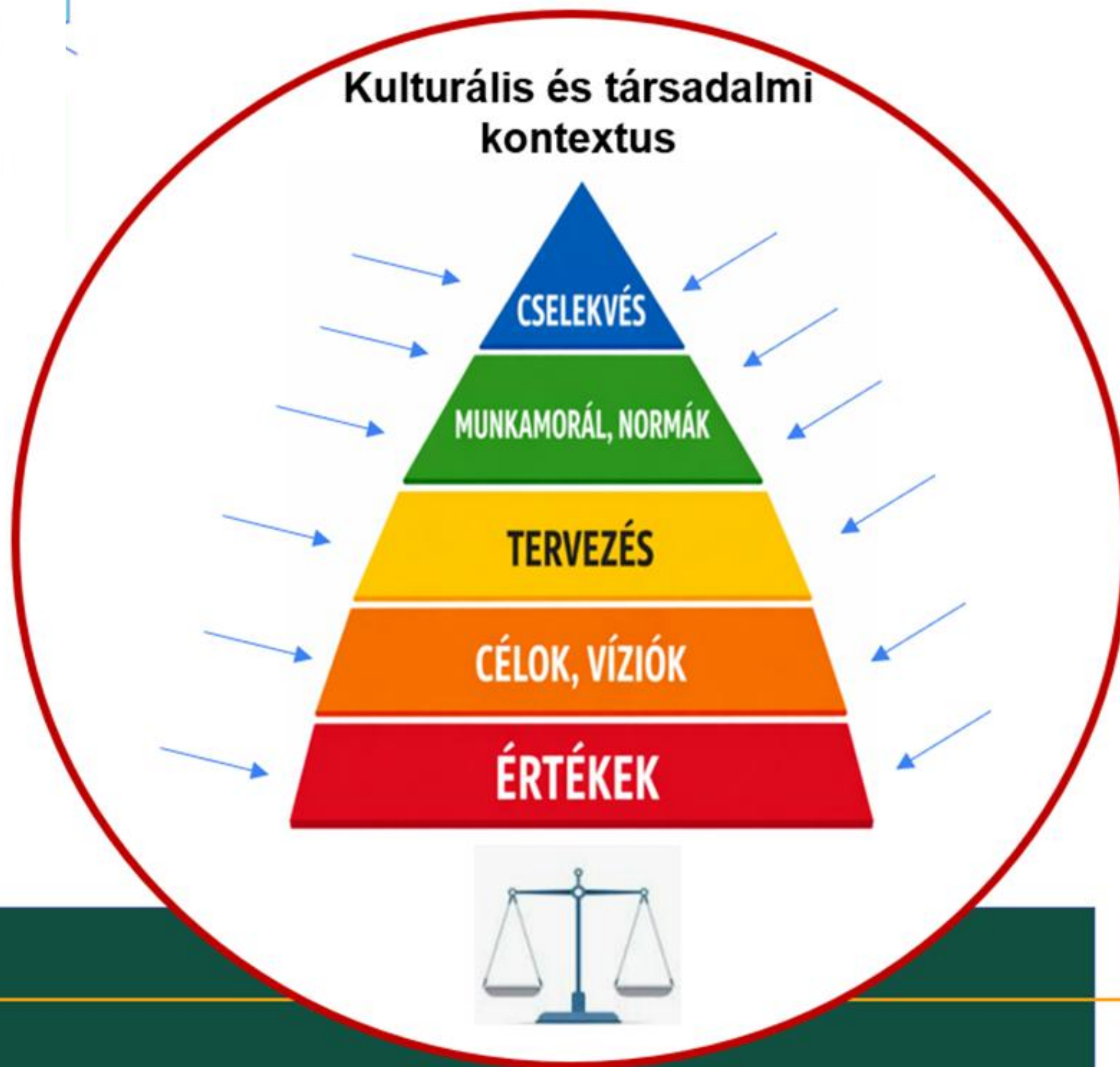
A HH tanulóknál segítség szükséges:

- a **jövőkép** kidolgozásában
- a **célok** megfogalmazásában
- **távolabbra** látni az időben

(Pusztai, 2015; Pusztai et al., 2018; Covacevich et al., 2021; Johnson et al., 2014; Xiao et al., 2021; Zimbardo & Boyd, 1999; Bocsi, 2013; Bourdieu & Passeron, 1977; Ceglédi et al., 2018; Bathó & Fejes, 2013; Nurmi, 1991; Görgöy, 2023)

A jövőtudatosság modelljei

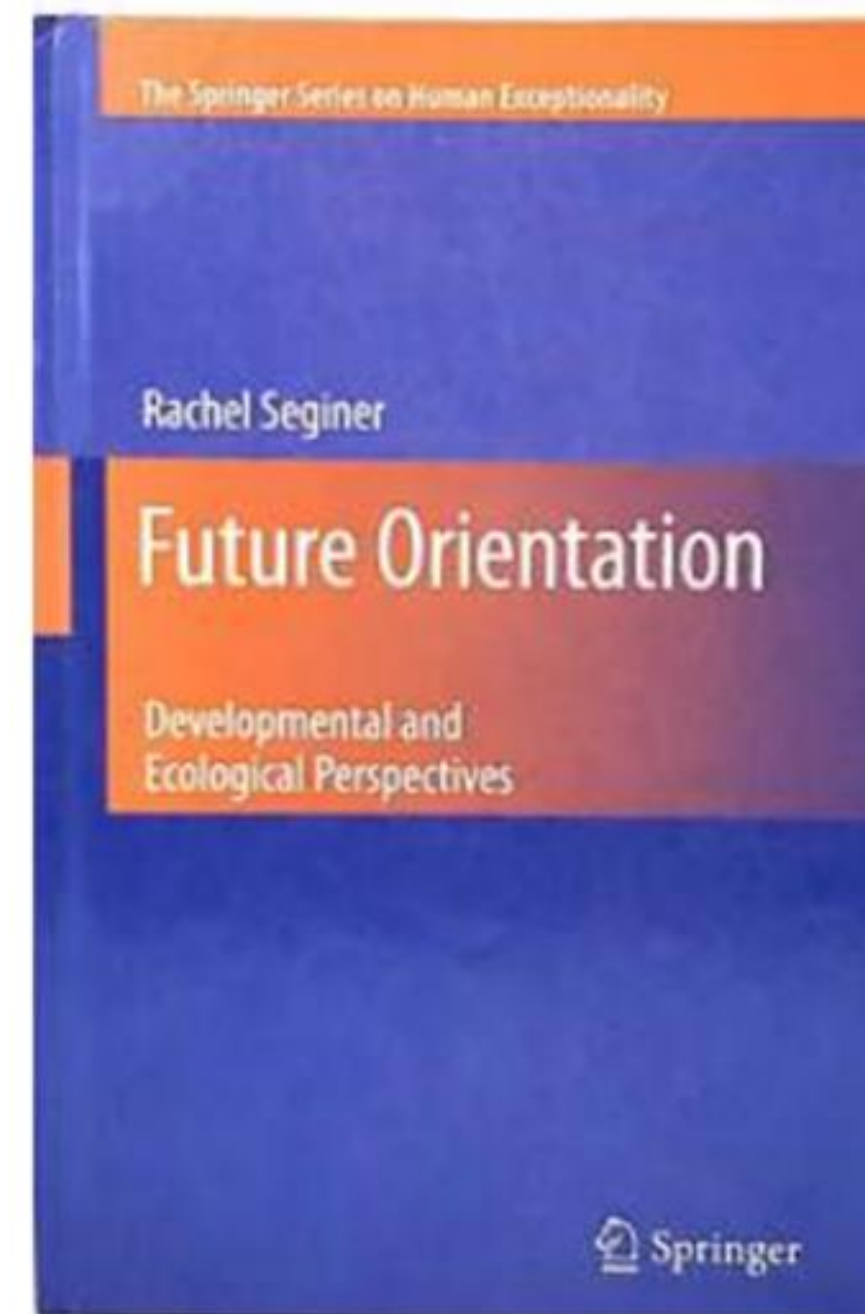
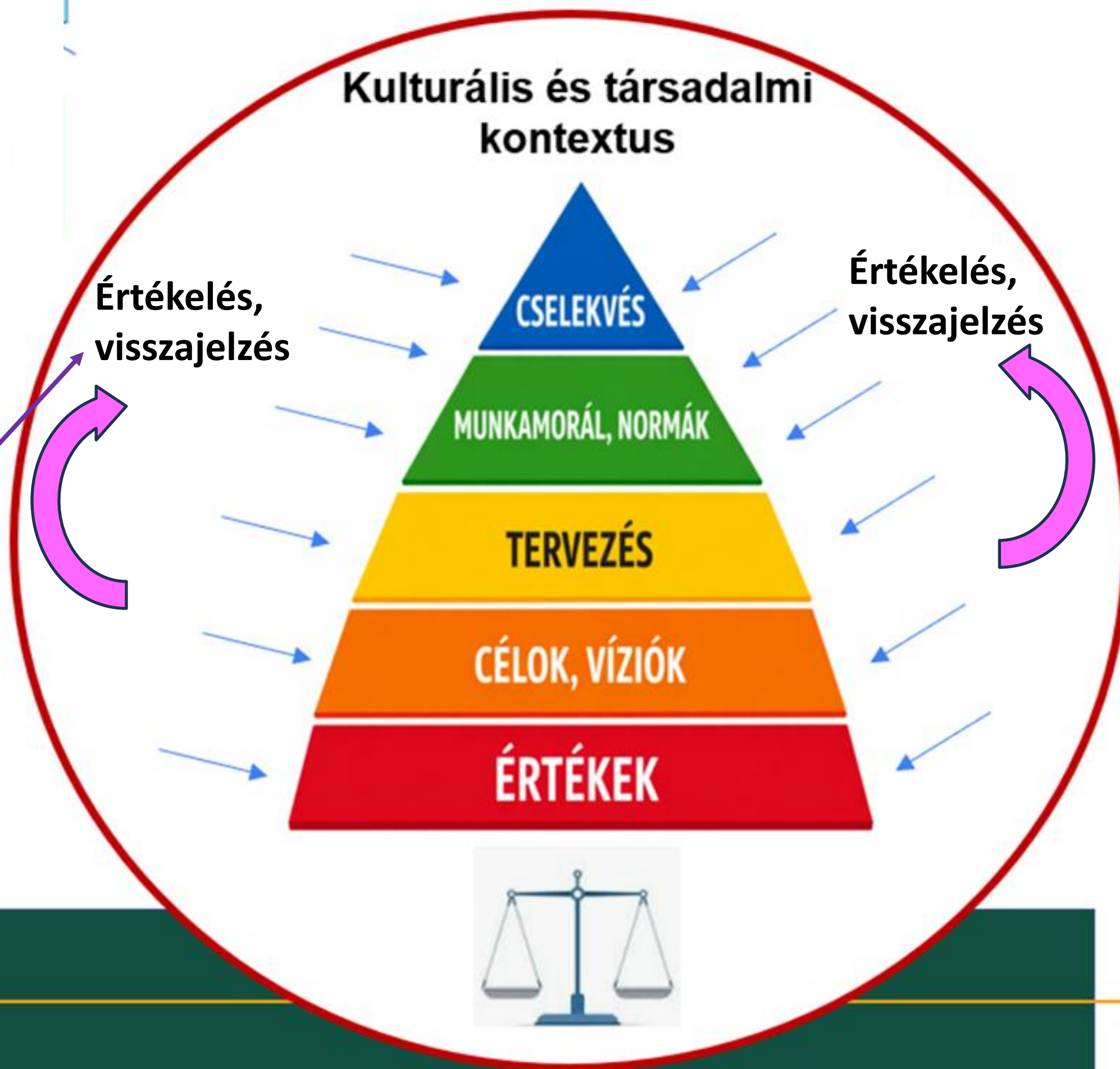

Pusztai, 2026

A jövőtudatosság modelljei

Pedagógusok,
iskolák, közösségek
szerepe

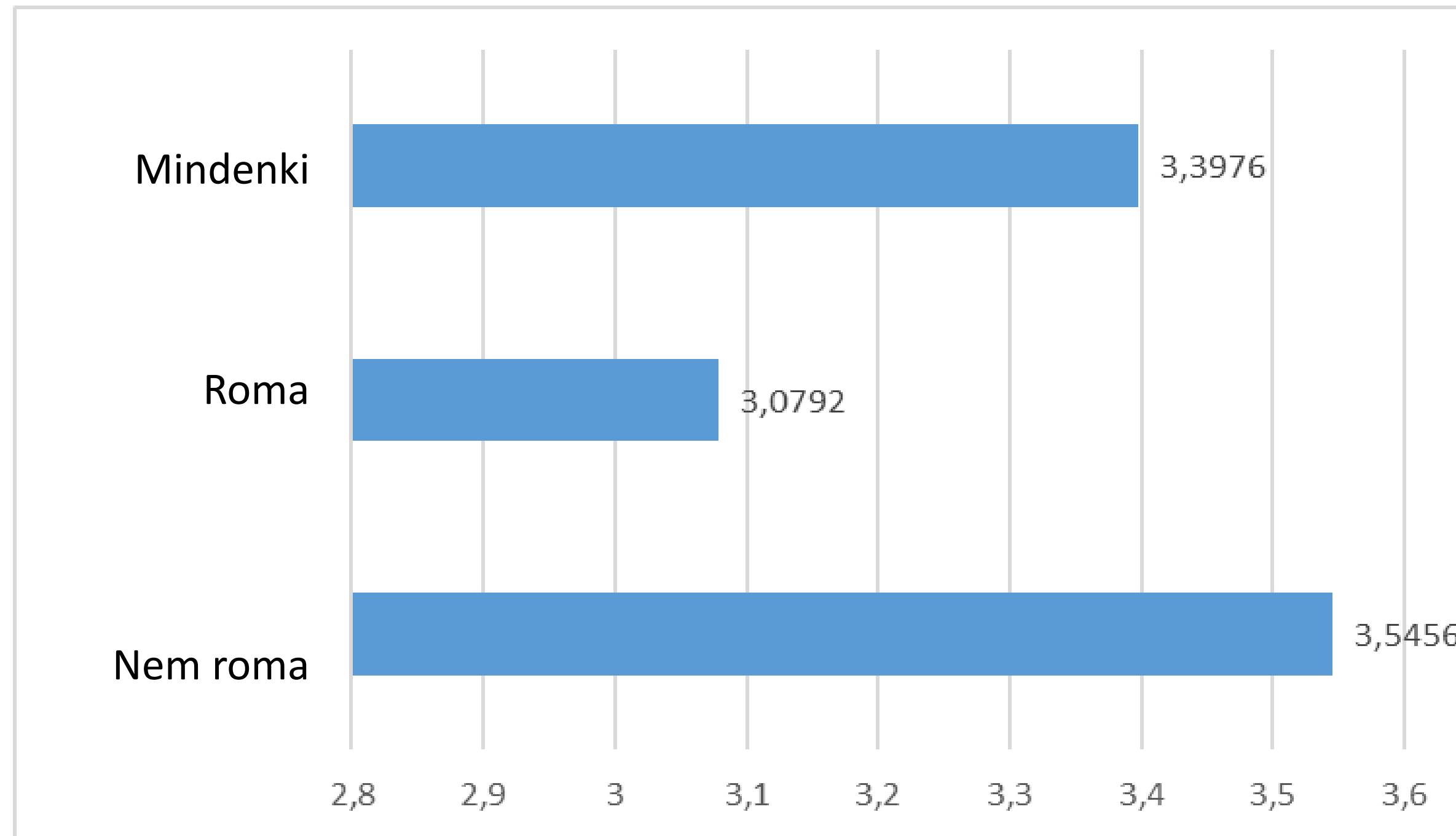

Pusztai, 2026

A felszín: Roma* és nem-roma tanulók tanulmányi átlaga

(az osztályzatok hagyományos 1-5-ig terjedő skálájának *átlagértékei*)
(irodalom, nyelvtan, történelem, matematika és természettudomány jegyből számolva)

Független mintás t-próba: $t(1) = 11,044$, $p = 0,001$

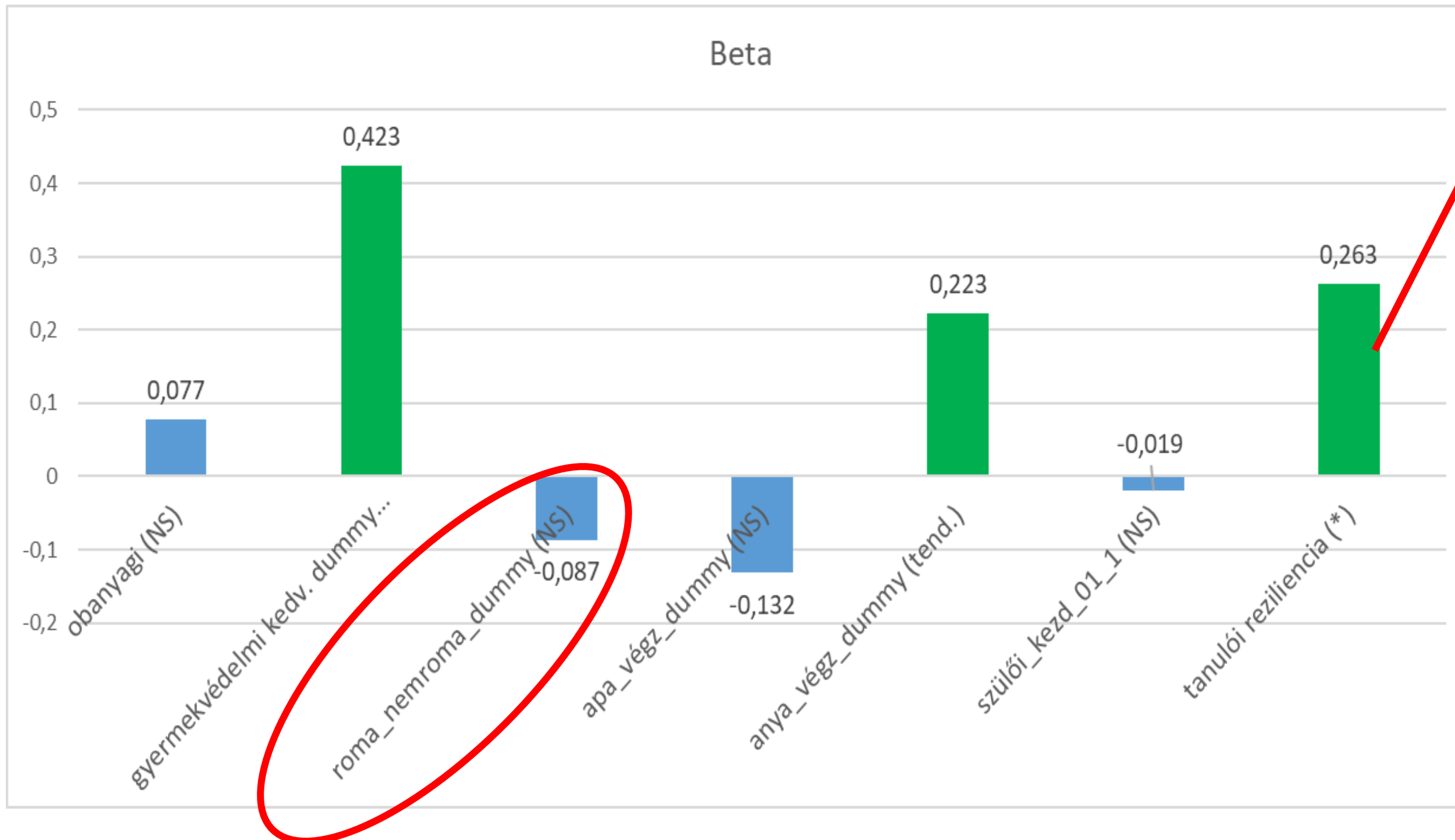

Forrás: DHVM 2022 (N=206)

Ami a felszín mögött van: A tanulók tanulmányi átlagát magyarázó tényezők

(lineáris regresszió; béta értékek) (függő változó: tanulmányi átlag)

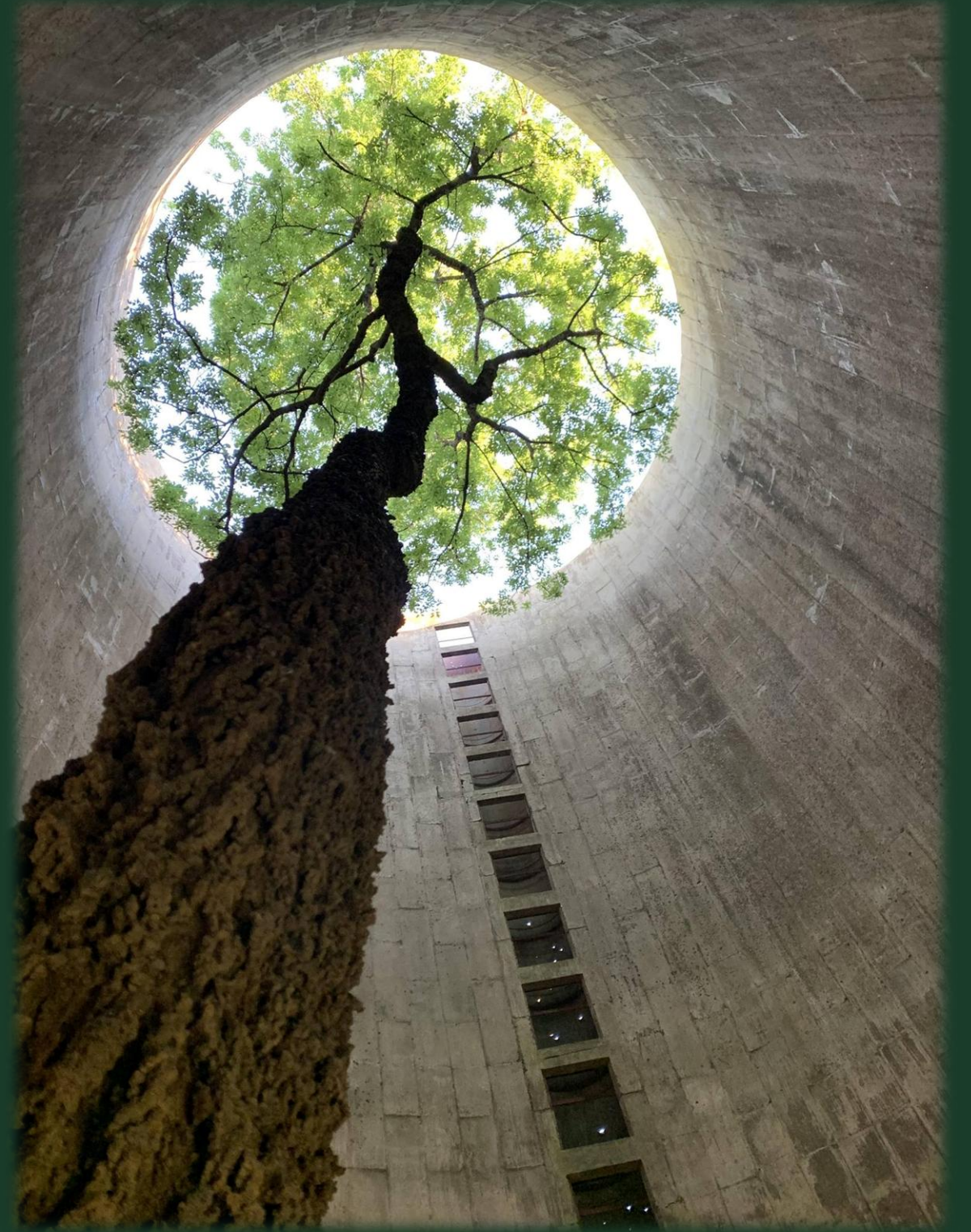
(Magyarázott variancia 30,4%, $F(7) 5,18$, $p < 0,001$)

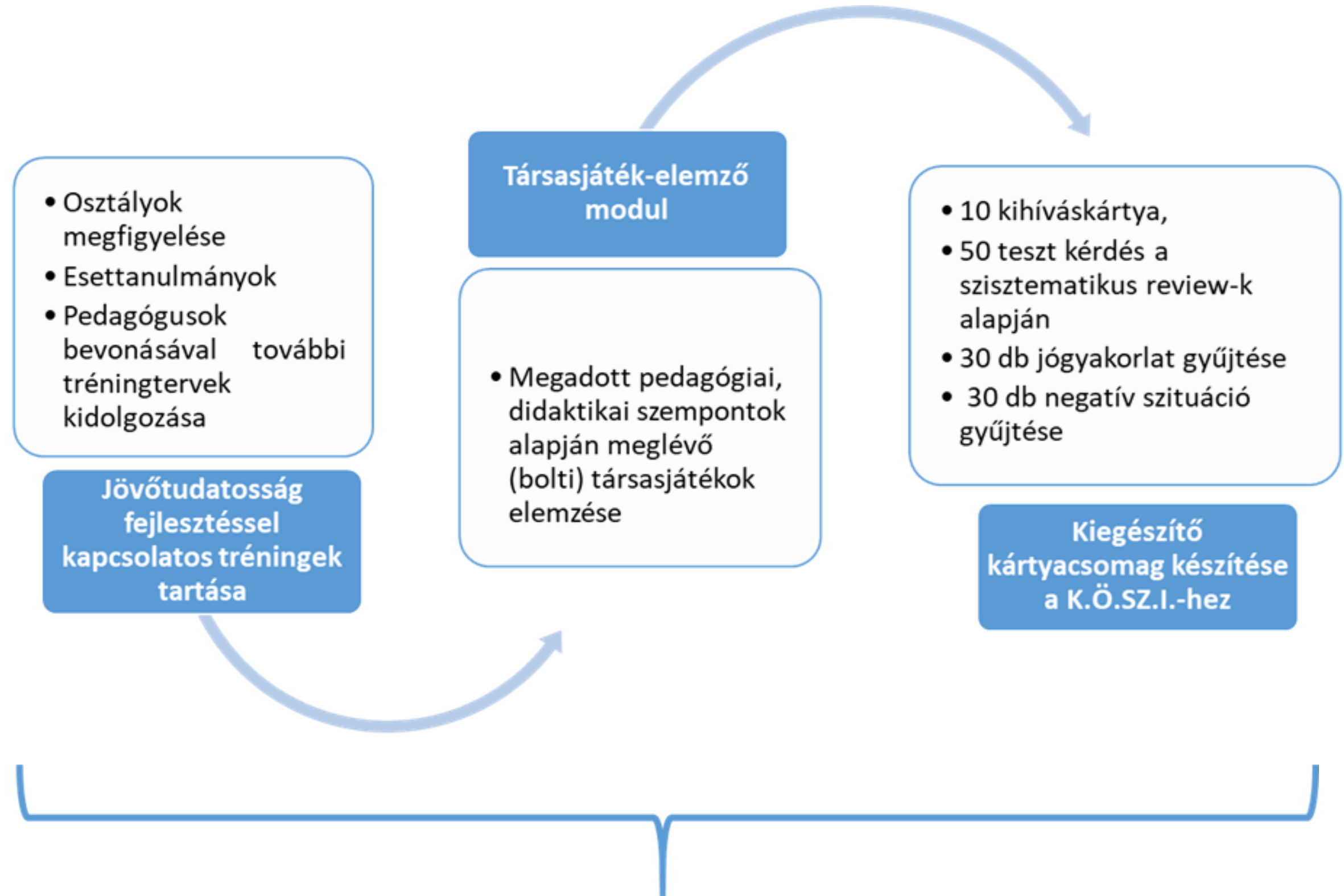
1. Képes vagyok arra, hogy **alkalmazkodjak** a változásokhoz.
2. A stresszel való megküzdés megerősít.
3. Mindig a legnagyobb erőbedobással **cselekszem**, mindegy, hogy miről van szó.
4. Amikor a dolgok reménytelennek tűnnek, akkor **sem adom fel**.
5. **Tisztán gondolkodom** és koncentrálok, amikor nyomás alatt vagyok.
6. Erős emberként gondolkodom magamra.
7. A megérzéseim alapján kell cselekednem.
8. Nagyon **céltudatos** vagyok.
9. Úgy érzem, **én irányítom** az életemet.
10. **Dolgozom** azért, hogy elérjem a **céljaimat**.

Forrás: DHVM 2022 (N=206)

Megoldások

Fejlesztési és implementációs modell (Dr. Kocsis Zsófia)

Saját fejlesztésű társasjáték tervezése és az eszközkészlet célja egy olyan komplex tanulási környezet kialakítása, amely elősegíti a tanulók jövővel kapcsolatos proaktív gondolkodását és a tudatos döntéshozatali stratégiák kialakítását és a jóllét támogatását. A komplex eszközkészlet elemei egymást erősítve épülnek fel.

Jógyakorlat gyűjtemény a jövőtudatosságról

Cél:

- kontextusérzékenyen bemutatni a bevált gyakorlatokat
- további innovációkat inspirálni

Dimenziók:

- kontextus, értékek, célok, tervezés, cselekvés, értékelés

Területek:

- karrier, társas és családi élet, jóllét

Terep:

- 30+ hazai
- 30+ nemzetközi

Pusztai Gabriella,
Ceglédi Tímea,
Bacsikai Katinka,
Pallay Katalin
(szerk.)

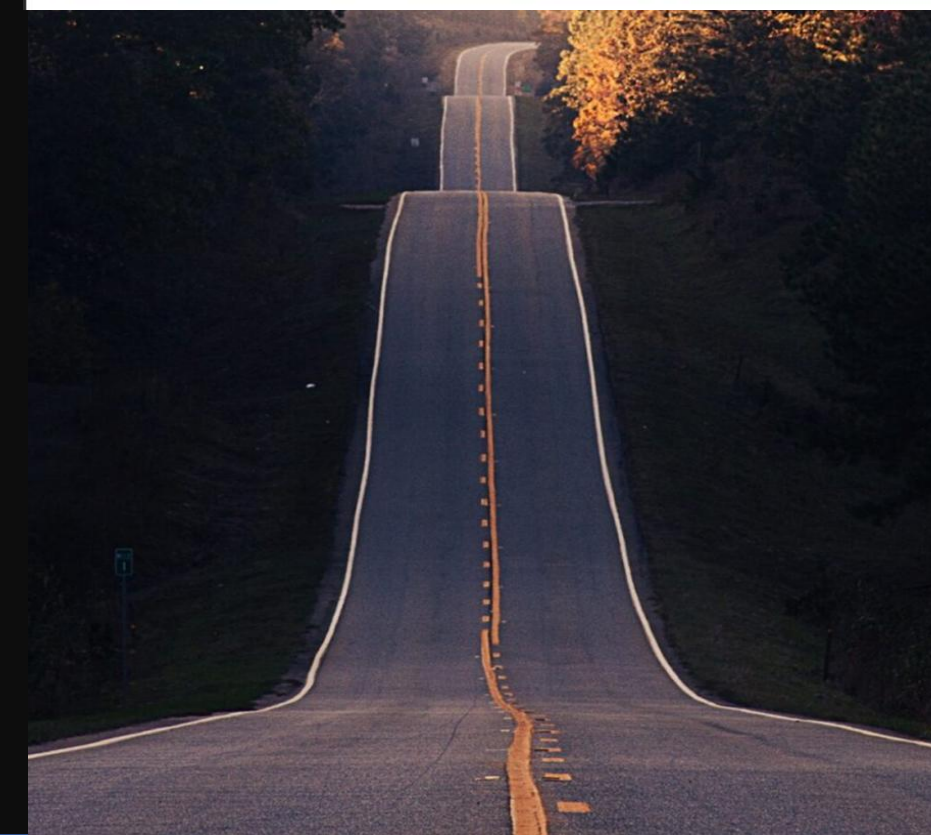
Az iskola-szülő
kapcsolattartás
gyakorlatai

Intervenciók,
programok,
gyakorlatok
pedagógusoktól
pedagógusoknak

Oktatáskutatók
könyvtára

Első tanulságok

Összehangoltság:

- Intézményi **stratégia**: intézményi, munkaközösségi, osztályfőnöki, szaktanári célfeladatok
- Időbeli **folyamatosság**: toborzás, első napok, végzés után, + nyár

Régi módszerek újragondolva, kontextusra adaptálva, adott tanulókra hangolva, reflektálva (pl. SWOT, körbeülés, SMART)

SWOT-ELEMZÉS	Segítik a célok elérését	Gátolják a célok elérését
Belső tényezők	Erősségek (strengths)	Gyengeségek (weaknesses)
Külső tényezők	Lehetőségek (opportunities)	Fenyegetések (threats)

„Volt olyan tanuló, aki azt mondta, hogy **ő semmiben sem jó**, azonban a beszélgetés során kiderült, hogy rendszeresen segít otthon a kisebb testvérei körül, illetve a családjában sok feladatot vállal magára. (...) Több esetben azt tapasztaltam, hogy azok a képességek, amelyek az ő életükben természetesnek számítanak, **kívülről nézve nagyon is értékes** kompetenciáknak tekinthetők.”

(Gál Enikő: Iránytű a jövőhöz – Esettanulmány a SWOT-analízis alkalmazásáról roma tanulók jövőtudatosságának fejlesztésében)

„A hátrányos helyzetű tanulók jövőtudatossága **nem fejleszthető pusztán információátadással**. Előbb olyan pedagógiai helyzetet kell teremteni, amelyben a gyermek megtapasztalja **saját cselekvőképességét**, a közösség támogatását és a tanulás személyes értelmét. (...) A **jövőre irányuló gondolkodás ott kezdődik, ahol a tanuló a jelenben is értékesnek és kompetensnek élíti meg önmagát.**„

(Intántszy-Papp Ágnes: A hodászi görögkatolikus kápolna-iskola mint a jövőtudatosságot fejlesztő, méltóság pedagógián alapuló, kultúraazonos pedagógiai jógyakorlat)

Identitásfejlődésbe ágyazottság: „Ha már tudom, hogy ki vagyok, utána tudok célokat megfogalmazni.”

S	M	A	R	T
• <i>Specific</i> • Konkrét célkitűzés	• <i>Measurable</i> • Számokban mérhető	• <i>Achievable</i> • Elérhető és teljesíthető	• <i>Relevant</i> • Fontos és releváns	• <i>Time-bound</i> • Határidőhöz kötött

Eudaimonikus

Értelemmel és személyes kibontakozással összefüggő

Hedonikus

Pillanatnyi öröme és céltalan vegetálásra szorítkozó

„A tanulók azt vizsgálták meg, hogy miben ügyesek, mit szeretnek csinálni, **mire van szüksége a világnak**, és milyen tevékenységek jelenthetnek számukra **hosszú távon örömet**. (...)

A pályorientáció ezért a CSÉN szemléletében **nem egyszeri információátadásként** jelenik meg, hanem **hosszabb önismereti** folyamatként, amelyben a tanulók fokozatosan építik fel saját jövőképüket.

(Godó Irén: A Családi Életre Nevelés (CSÉN) program mint a jövőtudatosságot elősegítő pedagógiai jógyakorlat)

Bemutakozás

Nevelésközpontú keresztény pedagógia – a közösségi források hangsúlyozása

KOSZISZ – fenntartó (Magyar Püspöki Konferencia, Római Katolikus Egyház)

Újfehértó – egyetlen középiskola

Felújított külső – retro belső ☺

Kis közösség: 106 fő tanuló
+ 12 fő pedagógus + 1 fő
segítő szakember + 3
technikai dolgozó

Kolping alapelvek

keresztény értékrend
családi életre nevelés
a szakma becsülete
közösségi
szerepvállalás

Jövőtudatosság

- 1. Összehangolt intézményi akcióterv (fenntartó – intézményvezető – pedagógusok – szülői munkaközösség)**
- 2. Szakmai jövőépítés (intézmény – pedagógusok)**
- 3. Pályaorientáció (tanulók)**

Partnerintézményeink:

Debreceni Egyetem
MTA-DE Kutatási
programok
Szakképzési centrumok
Civil szervezetek
Cégek, vállalkozások

Jógyakorlat (KOSZISZ)

Osztályfőnöki órák – Hittanórák – Lelki napok

**Egyéni figyelem – kötetlen
beszélgetések – kapcsolatok
elmélyítése – lelki muníció:
Kék Szalon**

**Osztálymegbeszélések
Heti/ Havi rendszerességgel – órán
vagy osztályalkalmakon**

**Kortárs beszélgetések
Hittanórák – Lelki Napok – Tanórán
kívüli tevékenységek**

**A fiatalok igénylik az őszinte
beszélgetéseket.**

**Köszönjük a
megtisztelő figyelmet!**

 cegledi.timea@arts.unideb.hu
 edithszil@gmail.com

Képek forrása

- <https://kiszervezettmarketing.hu/online-marketing/smart-celok/>
- [napkinAI](#)
- [KOSZISZ](#)
- [további](#)